

Gouden Weken Starterkit

2 weken groepsvorming in één oogopslag

Elke schooldag een korte werkvorm voor een sterke groep

De eerste weken van het schooljaar zijn bepalend voor de sfeer in de klas. In deze periode leren leerlingen elkaar kennen, ontstaan groepsrollen en worden de eerste afspraken gemaakt.

Met deze starterkit werk je gedurende 2 weken elke schooldag in 5–10 minuten aan:

- ✓ kennismaking
- ✓ vertrouwen
- ✓ veiligheid
- ✓ samenwerking
- ✓ groepsgevoel

Zonder uitgebreide voorbereiding — maar met direct effect in de klas.

Zo werkt het

Kies elke schooldag één werkvorm en voer deze direct uit met de klas.

De werkvormen zijn kort, eenvoudig en praktisch inzetbaar tijdens:

- de start van de schooldag
- de kring
- mentorlessen
- groepsvorming tijdens de Gouden Weken

Meer voorbereiding is niet nodig.

2 weken groepsvorming in één oogopslag

Dag	Thema	Werkvorm
1	Kennismaken	Zonder woorden
2	Gevoelens	Smiley check-in
3	Elkaar leren kennen	Ik en jij
4	Positief gedrag	Complimenten
5	Samenwerken	Bouwopdracht
6	Veiligheid	Wat heb je nodig
7	Afspraken	Klasregels maken
8	Verantwoordelijkheid	Wat kun jij doen?
9	Groepsgevoel	Wij als groep
10	Alsluiting	Check-out & vooruitkijken

Belangrijk om te onthouden

Het gaat niet om perfect uitvoeren.

Het gaat om aandacht, herhaling en kleine dagelijkse momenten.

Juist die korte momenten maken vaak het grootste verschil in de groep.

Meer uitleg en materialen

Op de website vind je per dag extra uitleg, variaties op de werkvorm, aanvullende materialen en posters en groepsvormingsactiviteiten

→ Bekijk de volledige Gouden Weken Starterkit – 2 weken groepsvorming

<https://www.dms-educatief.eu>

Dag 1 – Zonder woorden

Doel

Kennismaken zonder veel te praten

Werkvorm: Kennismaken in tweetallen

Laat leerlingen in tweetallen met elkaar praten.

Gebruik vragen zoals:

- Hoe heet je?
- Wat vind je leuk om te doen?
- Waar ben je goed in?
- Wat vind je spannend aan dit schooljaar?

Laat daarna een paar leerlingen kort iets delen over de ander.

Tijd

5–10 minuten

Vraag

Wat heb jij gemeen met anderen?

Variant

Wil je meer beweging in de klas?

Werkvorm: Vind iemand die...

Laat leerlingen door de klas lopen en elkaar vragen stellen:

Vind iemand met dezelfde hobby

Vind iemand die iets spannend vindt

Vind iemand die ergens goed in is

Vind iemand die iets bijzonders heeft meegemaakt

Gebruik deze variant als:

de groep al wat lossier is

je meer energie wilt

Dag 2 – Hoe zit je in de klas?

Doel

Inzicht in hoe leerlingen zich voelen

Werkvorm: Smiley check-in

Laat leerlingen aangeven hoe ze zich voelen met een smiley:

Blij

Neutraal

Sip

Vraag eventueel een paar leerlingen kort iets te delen.

Tijd

5 minuten

Vraag

Hoe zit je vandaag in de klas?

Variant

Gebruik kaartjes, kleuren of laat leerlingen staan op een plek in de klas.

Op de volgende pagina's vind je de bijpassende werkbladen.

Hoe werkt de Smiley check-in, check-out?

Deze kleine werkvorm draagt direct bij aan een veilige sfeer en gezonde groepsvorming – precies wat je in de eerste weken (en daarna) nodig hebt.

Laat leerlingen bij binnenkomst (check-in) en/of aan het eind van de dag (check-out) een smiley omcirkelen die past bij hoe ze zich voelen: blij – neutraal – sip.

Ze schrijven kort op waarom ze zich zo voelen. Dit hoeft niet uitgebreid – één zin is genoeg.

Tips voor gebruik:

- Laat leerlingen de formuliertjes inleveren of zelf bewaren in een mapje of dagboekje.
- Geef ruimte, maar houd het kort: 2–5 minuten.
- Je kunt afspreken dat je de formuliertjes alleen leest als er een naam op staat, of als ze het vakje aanvinken voor contact.
- Reageer af en toe op groepsniveau: “Ik zie dat veel van jullie moe zijn vandaag – goed om te weten.”

Het doel is niet om alles op te lossen, maar om te luisteren, signaleren en het gesprek open te houden.

Veiligheid en vertrouwen creëren

Door dagelijks even stil te staan bij gevoelens, laat je leerlingen merken dat hun emotionele welzijn ertoe doet. Dit bevordert psychologische veiligheid: leerlingen voelen zich gezien en gehoord.

Sociale vaardigheden ontwikkelen

Leerlingen oefenen in het verwoorden van hun gevoel – een belangrijke sociale vaardigheid. Ze leren reflecteren, begrijpen dat anderen zich anders kunnen voelen en zien dat emoties bespreekbaar zijn.

Samenwerken en elkaar leren kennen

Door regelmatig te delen hoe het gaat, ontstaat er meer begrip en verbinding in de groep. Dit legt de basis voor goede samenwerking en helpt om relaties op te bouwen, ook tussen leerlingen die elkaar nog niet goed kennen.

Smiley Check-in

Een korte start van de dag met aandacht voor gevoel

1 - Hoe voel je je dag vandaag?

(omcirkel de smiley die nu bij jouw past)

Blij

Neutraal

Sip

2 - Waarom voel je je zo?

3 - Wil je dat de leerkracht iets met deze info doet?

Nee

Ja, ik wil graag even praten

Naam:

Smiley Check-out

Een korte afsluiting met aandacht voor gevoel

1 - Hoe was je dag vandaag?

(omcirkel de smiley die nu bij jouw past)

Blij

Neutraal

Sip

2 - Waarom voel je je zo?

3 - Wil je dat de leerkracht iets met deze info doet?

Nee

Ja, ik wil graag even praten

Naam:

Dag 3 – Ik en jij

Doel

Elkaar beter leren kennen

Werkvorm: Ik en jij

Leerlingen vormen tweetallen.

Laat leerlingen elkaar om de beurt iets vertellen over zichzelf.

Bijvoorbeeld:

- iets waar ze goed in zijn
- iets wat ze leuk vinden
- iets wat niemand weet

Laat leerlingen elkaar daarna voorstellen aan de klas

Tijd

5–10 minuten

Vraag

Wat weet jij nu over iemand anders?

Variatie op deze werkvorm

Wil je de werkvorm uitbreiden?

Laat leerlingen zelf vragen bedenken

Laat leerlingen iets tekenen of opschrijven over zichzelf

Gebruik kaartjes met vragen voor extra structuur

Maak een klassikale kennismakingsmuur

Dag 4 – Complimenten

Doel

Positief gedrag stimuleren

Werkvorm: Complimentenronde

Laat leerlingen elkaar een compliment geven.

Bijvoorbeeld over:

- samenwerken
- behulpzaamheid
- vriendelijkheid
- inzet

Tijd

5 minuten

Vraag

Welk compliment heb jij vandaag gekregen of gegeven?

Variant op deze werkvorm

Wil je de activiteit uitbreiden?

Laat leerlingen complimenten opschrijven op kaartjes

Maak een complimentenmuur in de klas

Geef complimenten rondom samenwerken of inzet

Laat leerlingen anonieme complimenten schrijven

Dag 5 – Bouwopdracht

Doel

Samenwerken oefenen

Werkvorm

Laat kleine groepjes samen iets bouwen.

Bijvoorbeeld met:

- papier
- blokjes
- rietjes
- Kapla

De opdracht is alleen succesvol als iedereen meedoet.

Tijd

10 minuten

Vraag

Hoe werkte jullie groep samen?

Variant

Geef elk groepslid een andere taak.

Meer werkvormen? → [website](#)

Dag 6 – Wat heb je nodig?

Doel

Veiligheid bespreekbaar maken

Werkvorm

Bespreek met leerlingen wat zij nodig hebben om zich fijn en veilig te voelen in de klas.

Schrijf antwoorden zichtbaar op.

Tijd

5–10 minuten

Vraag

Wat helpt jou om je veilig te voelen?

Variant

Laat leerlingen eerst individueel nadenken of tekenen.

Dag 7 – Klasregels maken

Doel

Samen afspraken maken

Werkvorm

Maak samen een lijst met klasregels.

Bespreek:

- wat belangrijk is
- hoe je met elkaar omgaat
- wat helpt voor een fijne sfeer

Tijd

10 minuten

Vraag

Welke afspraak vinden jullie het belangrijkst?

Variant

Laat leerlingen stemmen over de belangrijkste regels.

Onze afspraken!

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Voorbeeldafspraken voor een veilige en fijne groep

Deze afspraken zijn bedoeld als inspiratie. Kies de regels die passen bij jouw klas of bespreek ze samen met je leerlingen. Laat de leerlingen eerst zélf nadenken over wat zij belangrijk vinden in hun groep. Ze kunnen in kleine groepjes werken aan hun eigen afspraken en deze noteren op het meegeleverde A4-formulier. Vervolgens kunnen jullie klassikaal de afspraken bespreken, vergelijken en tot gezamenlijke keuzes komen. De gekozen afspraken kunnen op het definitieve formulier geschreven worden. Dit blad kan daarna op de grote A3-poster 'Onze afspraken' geplakt worden, zodat het een zichtbare plek in de klas krijgt. Dit proces draagt in de eerste schoolweken actief bij aan een positieve groepsvorming, eigenaarschap en een veilig leerklimaat.

Respect voor elkaar

We luisteren als iemand anders praat.
We laten elkaar uitspreken.
We behandelen elkaar vriendelijk.
We lachen met elkaar, niet om elkaar.

Rust en orde

We werken rustig in de klas.
We houden onze handen en voeten bij onszelf.
We laten onze spullen op hun plaats.
We komen op tijd.

Verantwoordelijkheid

We zorgen goed voor onze spullen en die van anderen.
We maken ons werk en helpen elkaar als dat kan.
We komen onze afspraken na.
We nemen onze fouten serieus en leren ervan.

Veiligheid

We rennen niet in het gebouw.
We pesten niemand – iedereen hoort erbij.
We zeggen het als er iets niet goed gaat.
We zorgen voor een fijne sfeer voor iedereen.

Samenwerken

We helpen elkaar als dat nodig is.
We overleggen voordat we iets samen doen.
We delen, maar we nemen niets zomaar af.
We luisteren naar ideeën van anderen.

Dag 8 – Wat kun jij doen?

Doel

Verantwoordelijkheid stimuleren

Werkvorm

Laat leerlingen nadenken over hun eigen bijdrage aan de groep.

Bijvoorbeeld:

- helpen
- luisteren
- rustig werken
- anderen betrekken

Tijd

5 minuten

Vraag

Wat kun jij doen voor een fijne groep?

Variant

Laat leerlingen één persoonlijke afspraak kiezen.

Een goede regel is er niet voor niets

"Hey Sjors... ik zag je laatst fietsen.
Je stak je hand niet uit en ging zomaar de bocht om."

Een vrachtwagenchauffeur schrok.
Hij moest uitwijken... en kwam op de stoep terecht.

Daar liep iemand.
Die schrok en botste bijna tegen een ander aan.

Die werd boos.
En nam die boosheid weer mee naar de volgende.

Eén moment. Steeds groter.

"Maar meester... dat is toch overdreven?"

Misschien.

**Maar regels zijn er niet voor als het goed gaat...
ze zijn er voor de momenten dat het mis kán gaan.**

Goede regels beschermen wat belangrijk is!

Nadenken

Wanneer lijkt iets klein, maar wordt het groter?

Waarom zijn regels belangrijk?

Welke afspraken maken wij samen?

Dag 9 – Wij als groep

Doel

Groepsgevoel versterken

Werkvorm

Maak samen iets dat bij de groep past.

Bijvoorbeeld:

- een groepsposter
- een woordweb
- een groepsnaam
- een groepsmotto

Tijd

10 minuten

Vraag

Wat maakt jullie groep bijzonder?

Variant

Laat leerlingen samenwerken in kleine teams.

Meer werkvormen? → [website](#)

Dag 10 – Check-out & vooruitkijken

Doel

Terugkijken en vooruitkijken

Werkvorm

Laat leerlingen terugblikken op de afgelopen weken.

Bespreek:

- wat goed ging
- wat ze geleerd hebben
- wat ze willen meenemen

Tijd

5–10 minuten

Vraag

Wat wil jij meenemen naar de rest van het schooljaar?

Variant

Laat leerlingen een wens of doel opschrijven voor de klas.

Verder werken aan een sterke groep

Samen bouwen aan een fijne en veilige klas

Deze starterkit helpt je om tijdens de eerste schoolweken bewust aandacht te besteden aan groepsvorming, veiligheid en samenwerking.

Wil je hierna verder werken aan een positieve sfeer in de klas?

Op onze website vind je extra materialen en inspiratie voor het hele schooljaar.

Op de website vind je:

- meer werkvormen voor groepsvorming
- posters voor de klas
- materialen voor klasafspraken
- activiteiten rondom sociale veiligheid
- inspiratie voor de Gouden Weken

Bekijk alle materialen en ideeën op:

www.dms-educatief.eu

Samen werken aan:

- een veilige klas
- duidelijke afspraken
- positief gedrag
- vertrouwen en groepsgevoel